

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Signis Prædestinationis, Et Reprobationis, Et De Numero Prædestinatorum, Ac Reprobatorum

Recupito, Giulio Cesare

Lvgdvni, 1681

Cap. IV. Suadetur idem ex Patribus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44272

CAPVT IV.

Suadetur idem ex Patribus.

XI.

Probatur idem secundò ex Patribus, qui consonant Scripturis, Præter testimonia earum occasione adducta, & alia rationibus interferenda.

Origenes.

Primum testimonium sit Origenis in cap. 22: Matth. tract. 20. ubi: *Si quis consideret, inquit, multitudinem hominum, qui in Ecclesiis congregantur: & discusserit quanti sunt, qui versantur disciplinatè, & reformantur novitate sensus, quanti autem negligentissimè conversantes conformantur huic seculo, videbit quod verus est sermo Domini, multi vocati, pauci autem electi.* Apertè loquitur de fidelibus adultis, qui congregantur in Ecclesiis; & ex his dicit paucos esse prædestinatos comparativè ad multitudinem aliorum, qui negligentissimè conversantes, &c.

Chrysofom.

De paucitate saluandorum testimonium terribile. Antiochiæ prisce magnitudo.

Secundum testimonium sit Chrysofomi homil. 4. ad popul. Antioch. *Quot, inquit, esse putatis in civitate nostra, qui salvi fiant? Infestum quidem est, quod dicturus sum; dicam tamen. Non possunt in tot millibus centum inveniri, qui salventur, quin & de iis dubito.*

Romæ antiquæ quatuor milliones civium, Ierosolymæ tres. Eusebius.

Testimonium hoc est valde terribile, si expendatur, Antiochiam, ætate Chrysofomi, fuisse inter Asiæ urbes civibus frequentissimam. Tres enim ponuntur urbes totius Romani Imperii maximæ, Roma, Alexandria, Antiochia. At Romæ censâ esse civium capita quadragies centena millia tradit Eusebius in Chronico. Qui etiam testatur tricenas centena hominum millia fuisse Hierosolymis cum obsessa fuit à Tito. Ut ex hoc appareat Antiochiæ amplitudo, quæ tertia numerabatur post Romam. Vbi minimùm contineri oportebat, etiam post aliquod decrementum, quingenta, aut sexcenta hominum millia. Qui tunc temporis Christiani omnes erant, immo *primum cognominati sunt Antiochiæ discipuli Christiani.* Act. 11. Hæc ab ipso Petro Apostolo, qui ibi primam sedem per aliquot annos posuit, ac postmodum à sancto Ignatio martyre religionis ac pietatis lac fluxerat, fide usque ad Chrysofomi ætatem incorrupta. In hac ergo urbe affirmat Chrysofomus è quingentis aut sexcentis millibus hominum salvari vix centum homines; quod est dicere quingenta, aut sexcenta novem hominum millia, & nongena damnari; immo de illis centum, qui supersunt, an salventur addubitari. Quod admirabile, & tremendum omnino est: etiam si demus eam urbem non transcendisse capita civium centum millia: ita ut è singulis millibus salvetur vix unus: de quo dici possit juxta illud Cant. 5. *electus ex millibus.*

Act. 11.

Prædestinati unus ex millibus. Cant. 3.

Respondet Granadus, hæc à Chrystostomo dicta esse hyperbolicè ad *Granadus.*
deterrendos homines à peccatis. Sed contra est primo: quia hyper-
bolæ huiusmodi non debent fieri in doctrinalibus; qualis est sententia
de paucitate, vel multitudine prædestinatorum; aliter multa alia à
Patribus tradita reduci possent ad hyperbolas. Secundò, hæc hyper-
bole prolata per modum simplicis veritatis, si Chrystostomus aliter
sensisset, aliter dixisset, continuisset mendacium: quod indignum est
ore illo aureo non nisi aureæ veritatis magistro. Quippe non potest
mendacium ex natura sua illicitum licitari ex quocunque bono fine:
etiam si ex eo penderet salus totius orbis. Neque enim Deus ad con-
uertendos peccatores eget nostris mendaciis: neque debet præsumi in
re tam graui errasse eos, quos dedit Deo Ecclesiæ suæ Doctores. Ter-
tiò denique, etiam dato hoc fuisse à Chrystostomo exaggeratè dictum,
quod sint centum electi præ quingentis millibus, aut minimùm, pro
centum millibus reprobis: non potest tamen eò vsque excurrere exag-
geratio, vt saltem diminuendo dictum Chrystostomi vsque ad partem
decimam, non sit eius iudicio vnus pro centum. Quod ipsum esset
admittere inter fideles minimam partem electorum respectu multi
maioris numeri reproborum

Tertium testimonium est Ambrosii lib. 2. de pœnit. cap. 10. vbi, *Pœnitentia
Facilius, inquit, inueni, qui innocentiam seruauerit, quam qui con- vera diffici-
gruè pœnitentiam egerit. Vndè arguo. Inter adultos fideles non lior, quàm
saluantur, nisi aut innocentes, qui numquam mortaliter peccauerunt: innocentiã.
aut pœnitentes, qui pœnitentiam congruè egerunt post peccatum. Ambrosius
Sed certum est inter fideles paucissimos reperiri planè innocentes: ita
vt dici possit, *Beatus vir, qui, inuentus est sine macula. Quis est hic,
& laudabimus eum. Fecit enim mirabilia, &c. Eccl. 31. ac si diceret, Eccles. 31.
miraculo indigitari posset vnus inter mille. Sed, ex Ambrosio, pau-
ciores reperiuntur congruè pœnitentes. Ergo inter adultos fideles, ex
Ambrosio, collecto numero innocentium, qui sunt paucissimi, &
congruè pœnitentium, qui sunt pauciores, non saluantur nisi per pau-
cissimi. Confirmatur ex eodem ibidem, vbi explicans quid sit post
peccatum pœnitentiam verè, & non fictè agere, *An, inquit, quisquam
illam pœnitentiam putat, vbi acquirenda ambitio dignitatis, vbi Ad pœnitentiã
vini effusio, vbi ipsius copula coniugalis vsus? Renunciandum est se- tiam veram
culo: somno ipsi minus indulgendum, quàm natura postulat: inter- quid requi-
pellendus est gemitibus, interrumpendus suspiriis, sequestrandus ora- ratur.
tionibus. Viuendum ita, vt vitali huic moriamur vsui: se ipsum sibi
homo abneget, totusque mutetur. Hæc Ambrosius. Cui consonant
Patres alii, Ephrem, Chrystostomus, Hieronymus, Augustinus, Gre-
gorius supracitati tract. primo, capite quinto, vbi de pœnitentia vera
& fructuosa: quæ relegendi poterunt, vt videatur quid requirant Patres
ad hoc, vt quis saluetur per pœnitentiam. Cum igitur inter adultos***

fideles innocentia reperiatur in paucissimis : & salus non sit, nisi per innocentiam, aut per pœnitentiam : & vera pœnitentia, juxta Ambrosium, in paucioribus sit quàm innocentia ; manifestè sequitur inter adultos fideles salvari per paucos.

Augustinus.

Quartum testimonium sit Augustini libro 3. contra Cresconium cap. 66. ubi, *Solve, inquit, questionem, quomodo ipse Dominus dicit, quia arcta & angusta est via que ducit ad vitam : & pauci sunt qui inveniunt eam. Et idem ipse alibi dicit, Multi ab Oriente & Occidente venient, & recumbent cum Abraham, &c. Et infra : Quomodo iidem sunt pauci, qui multi ? Neque unum horum est verum, alterum falsum : cum sit utrumque divina veritate prolatum : nisi quia iidem ipsi boni verique Christiani, qui per seipfos multi sunt, in comparatione malorum, falsorumque (Christianorum) iidem pauci sunt. Expresse fit comparatio non inter omnes homines, sed inter Christianos bonos & malos ; & dicitur bonos, qui salvantur, esse multos absolute : paucos comparative, respectu malorum, qui non salvantur.*

XII.
Christi re-
sponso de
paucitate
salvatorum.

Quintum testimonium sit ejusdem libri. 3. 2. de verbis Domini, ubi explicans illa verba Luc. 3. *Domine, si pauci sunt, qui salvantur ? Dominus, inquit, ad hoc quid ? Non ait, non pauci, sed multi sunt qui salvantur. Non hoc dixit : sed quid dixit ? Contendite intrare per angustam portam. Quando audis ergo, Pauci sunt qui salvantur, confirmavit Dominus, quod audivit, dicens, Per angustam portam pauci intrant. Alio loco ipse ait, Arcta via est que ducit ad vitam : & pauci sunt qui ingrediuntur per illam. Quid gaudemus ad multitudines ? Audit me : pauci : scio quia multi auditis, & pauci obauditis, id est obeditis. Ecce comparisonem facit inter eos ipsos fideles adultos, qui eum audiebant. Quare & subdit, Arcam video, grana non video : & vix videntur grana, quando arca trituratur ; (respectu scilicet multitudinis palearum quæ excernuntur ;) sed futurum est, ut ventiletur. Pauci ergo, qui salvantur, in comparatione multorum perituro- rum. Nihil clarius, cum loquatur de iis fidelibus, quos videbat in Eadem Ecclesia, tanquam in eadem arca.*

Augustinus.
Cant. 2.

Sextum testimonium sit ejusdem Augustini in Psal. 48. ubi, cum dixisset ex Cant. 2. *Sicut lilium in medio spinarum, ita amica in medio filiarum, id est inter illos qui Sacramenta habent, & bonos mores non habent, ut ex eodem explicavimus supra, movens hanc quæstionem in terminis, utrum inter fideles plures sint electi quàm reprobis : iam, inquit, hinc occurrit unicuique cogitanti. Iste populus, qui in medio populi Dei suscipit misericordiam (id est qui sunt misericorditer electi ex toto populo Christiano) quantum numerum habeat. Ecce quæsitum : audi responsum : Quàm pauci sunt ! vix invenitur aliquis. Tum objicit sibi ex ore id negantium, Illis ne contentus Deus erit, & perdet tantam multitudinem ? Dicunt hoc, qui*

sibi promittunt hoc quod à Deo promittente non audierunt. Respondet objectioni, & probat quod dixerant, vix inuenitur aliquis, ex paucitate obseruantium præcepta Dei. Quot sunt illi qui videntur obseruare præcepta Dei? Vix inuenitur vnus, vel duo, vel paucissimi. Ipsos solos Deus liberaturus est, & ceteros damnaturus? (Ecce alia obiectio) Absit inquit: cum venerit, & videbit tantam multitudinem ad sinistram, miserebitur, & indulgentiam dabit. (Refellit objectionem) Hoc planè etiam serpens ille promisit primo homini. Nam minatus Deus erat mortem, si gustaret: ille autem absit, inquit, non morte moriemini: ac si diceret, similis suggestio serpentis est, Non damnabimini. Hæc ad decipiendos homines serpentina vox est, ideoque infra concludit hæc argumenta, quæ multitudinem electorum suadent præ reprobis, tanquam suggestiones diaboli rejiciendas. Ergo, inquit, non audiamus tales voces: nec putemus paucos esse istos: (idest ita paucos, sicut dixerat; vnus vel duo) multi sunt: sed inter plures latent. Non possumus enim negare plures esse malos, vt inter eos prorsus boni non appareant. Testimonium hoc Augustini alieno loco in Psalmorum explicatione prolaturum; non sine speciali Dei prouidentia vltro in oculos meos incurrit, dum hæc scriberem. Neque vllam patitur solutionem; expressè quæstionem mouerat de paucitate saluandorum inter fideles: & eandem probet non ex infidelitate multorum, sed ex paucitate eorum qui præcepta non seruant inter eosdem. Vnde concludit ita, Malos plures esse, vt inter eos boni prorsus non appareant. Malos autem & bonos intelligit finaliter inuentos malos vel bonos; cum quæstionem mouerit de iis, quos Deus liberaturus est, & damnaturus.

Per multos saluari, cauendum ne sit serpentina suggestio.

Septimum testimonium est Gregorii homilia 19. in Euang. in ea verba, Multi vocati pauci electi. Ad fidem, inquit, plures veniunt; & ad Regnum cœlestè pauci perducuntur: Ecce enim ad hodiernam festiuitatem quàm multi conuenimus, & Ecclesie parietes implemus. Et tamen quis scit, quàm pauci sint qui in illorum electorum grege numerentur. Loquitur apertè inter fideles Catholicos, qui conueniebant ad Ecclesiam: neque dubitat de paucitate, cum priùs absolutè dixisset, ad fidem plures veniunt: pauci perducuntur ad regnum: sed tantùm dubitat hæc paucitas quanta sit.

Gregorius.

Octauum testimonium sit sancti Nili Abbatis, complectens testimonia plurium. Hic, vt refert Baronius tomo 10. Annal. ad annum Christi 976. cum à Theophylacto Calabriae Metropolitano argueretur quod probaret reuelationem factam sancto Simeoni Stylitæ, quod ex decem millibus vix reperitur vna anima hoc tempore, quæ ad manum Sanctorum Angelorum perueniat, idest quæ saluetur; respondit: Si demostrauero vobis magnam Basilium, & Chrysostomum, & Ephrem beatissimum, & Theodorum Studitam, sed & Apostolum ipsum, sed

S. Nilus.
Baronius.
XII I.
Ex decem millibus vix vnus saluari doctrina videtur communis Patrum Græcorum.

sanctum Evangelium eadem sentientes, & dicentes; Quid patiemini, vos qui inconsulte aperientes ora loquimini, & Spiritui sancto adversamini; Supponit hanc esse sententiam apud antiquos Patres, præsertim Græcos, communem, eamque & Apostolo & Evangelio tribuit. Advertendum in his non fuisse controversiam de multitudine damnandorum, comprehendendo infideles: ad quod satis erat computare numerum infidelium: sed quæstionem fuisse de adultis fidelibus, quorum salus vel damnatio incerta gignere poterat controversiam de numero salvandorum & damnandorum. Patrum testimoniis, quorum plura interseruimus locis allatis è Sacra Scriptura, addere possumus testimonia sanctorum virorum sibi aliquid ad hoc pertinsens revelatum esse testantium: ac præter revelationem allatam sancti Simeonis Stilitæ.

Tritem.

E triginta
millib. eodẽ
momento
expirantibus
salvati quin-
que.

Nonum testimonium sit cuiusdam Lingonensis Episcopi, cui, ut refert Trithemius in Chronic. ad annum 1160. Eremita quidam illi antea notus apparuit, qui de statu suo ab Episcopo interrogatus, *Ea* inquit, *hora in qua ego migravi de corpore, triginta hominum millia ex hac luce transferunt: è quibus Bernardus Claravallensis Abbas unà mecum evolavit ad cælos: tres alii ad Purgatorium missi sunt: ceteri omnes per sententiam iusti Iudicis condemnati, ad inferos cruciandi perpetuò descenderunt.*

*Chro. S. Fr.
S. Anton.*

E sexaginta
millibus sal-
vati tres.

Decimum testimonium sit cuiusdam piæ fœminæ, quæ, ut habetur in Chronicis sancti Francisci 2. part. lib. 1. cap. 30. & refert etiam sanctus Antoninus in Chron. 3. part. hist. tit. 24. cap. 9. §. 2. inter concionatoris verba ex contritione mortua, paulò post reviviscens affirmavit, cum ipsâ ante tribunal Dei adducta esse sexaginta animarum millia, quæ in variis mundi partibus simul è vita excesserant: ex iis tres tantum Purgatorio addictos, reliquos omnes ad ignem æternum damnatos. Unde infert Cornelius in num. 14. vers. 30. quod *quam densi hyeme flocci nivis cadunt ex aère, tam densa hominum turba quotidie descendit ad tartara.* Animadvertendum est in supradictis, tum ætate Bernardi, tum Francisci in Europa tota, Septentrione vix paucis hæreticis veluti asperso, Religionem Catholicam floruisse: in Græcia Imperatoribus Christianis nondum schismate infectis: & tamen in tanta amplitudine fidelium, è tot millibus animarum vix salvatæ sunt una vice quinque, alia tres. Ut non immeritò dici possit ad hanc paucitatem salvandorum alludi Ieremiæ cap. 3. *Assumam vos unum de civitate, & duos de cognatione: & introducam vos in Sion,* idest in cælestem illam Sion, de qua dicitur Apocal. 14. *Vidi, ecce Agnus stabat supra montem Sion, & cum eo, &c.* In hanc Sion Deus dicit è multis introducturum se *unum & duos.* Idcirco jure dicitur à Christo Matth. 7. *angusta porta.* Angusta dicitur, quæ paucos capit: per quam simul non intrant nisi duo, vel tres: cum contra in infernum simul

Ierem. 3.

Apocal. 14.

Matth. 7.

simul

simul intrent, juxta priorem revelationem, triginta millia; juxta posterioriorem, sexaginta. Ideo dicitur Isaia 5. *Dilatavit infernus animam suam, & aperuit os suum sine ullo termino.* Et Prou. 30. inter tria insaturabilia, primum ponit infernum: quia, ut ait Hugo Victorinus libro 4. de an. *Infernus est locus sine mensura, profundus sine fundo: & ideo mirum non est quod aperiat os suum sine termino.* Quapropter cuidam viro sancto revelatum traditur, inter paucos salvatos, eos qui intra vnus horæ spatium ad inferos depluerant, *fuisse sine numero.* Quidam præterea Magister Parisiensis, ut refert Diez ser. 2. in festo sanctæ Mariæ ad Nives num. 3. cum apparuisset post obitum Parisiensi Episcopo, seque damnatum proclamasset irrevocabiliter in inferno, addidit *tot animas iis diebus detrusas esse ad inferos, ut vix crederet tot homines in mundo esse posse.* Denique in hoc verificatur quod dixit Angelus Esdræ lib. 4. cap. 8. *Hoc sæculum fecit Altissimus propter multos: futurum autem propter paucos. Multi quidem creati sunt: pauci autem salvabuntur.* De huius libri autoritate supra.

Isaia 5.
Prouerb. 30.
Hugo Viã.
Inferni magnitudo.

Diez.

Esdr. 4. c. 8.

CAPUT V.

Ostenditur idem ex difficultate mediourum ad finem salutis.

AD autoritates Scripturarum & Patrum accedunt argumenta ex rationibus ducta.

Prima ratio sumitur ex difficultate salutis sic. Omnis assequutio finis habens magnam difficultatem in mediis, deficit in pluribus, contingit in paucioribus. Sed talis est assequutio gloriæ respectu quoruncumque adulatorum etiam fidelium. Ergo respectu quoruncumque adulatorum etiam fidelium deficit in pluribus, contingit in paucioribus. Maior probatur, quia quod res difficilior, eò magis accedit ad impotentiam: ergo magis recedit ab actu secundo, qui prodit à potentia. Vnde fit, ut assequutio impossibilis contingat in nemine: assequutio rei valde difficilis contingat in paucis. Minor probatur, tum quia media ad finem salutis sunt contra inclinationem naturalem creaturæ ex se magis propensæ ad amorem sui quàm ad amorem Dei, ut ostensum est tomo 2. Theolog. libro 2. q. 14. Tum quia media ad salutem regulantur à lumine fidei obscure proponente bonum absens, & abstractum à sensibus: media autem contraria proponuntur à causa naturali clarè proponente bonum præsens sensibile. Ex se autem magis inclinatur voluntas ad bonum sensibile præsens, & clarè cognitum, quàm ad bonum abstractum, futurum, & obscure cognitum. Est ratio sancti Thomæ p. p. qu. 23. art. 2. ad 3. ubi dicit, *S. Thomæ. quod bonum proportionatum communi statui natura accidit ut in plu-*

XIV.